

PROBLEMA REZOLVĂRII DISPUTELOR DINTRE CREDINCIOȘI LA SCAUNUL DE JUDECATĂ CIVILĂ

Drd. Flaviu Andrei POP

*Școala Doctorală Ecumene, Facultatea de Teologie Reformată,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, Romania
popflaviuandrei@gmail.com*

ABSTRACT: The Problem of Resolving Disputes between Believers at the Seat of Civil Judgment.

In the present research we want to address one of the problems affecting the unity of the church in Corinth, namely the resolution of disputes between believers at the civil court. For this we will analyze the biblical passage from 1 Cor. 6:1-11, exegetically presenting the solutions proposed by the apostle Paul to restore harmony in the life of the Corinthian community. We believe that the solutions provided by Paul for the church at that time are relevant and welcome in the various conflictual situations the church faces today.

For a better understanding of Paul's position on the situation of the church in Corinth we will also analyze the context of the passage under consideration. In this way we will be able to clearly identify the authorial intention and to distinguish the central principles of the pericope from the potential misinterpretations that some scholars of 1 Corinthians have arrived at.

Keywords: *1 Corinthians, conflict, civil court, community, human values, church.*

Introducere

În cercetarea de față ne dorim să abordăm una din problemele ce afectează unitatea bisericii din Corint și anume rezolvarea disputelor dintre credincioși la scaunul de judecată civilă. Pentru aceasta vom analiza pasajul biblic din 1 Cor. 6:1-11, prezentând exegetic soluțiile propuse de apostolul Pavel pentru restabilirea armoniei în viața comunității corintene. Considerăm că soluțiile furnizate de Pavel pentru biserica de atunci sunt relevante și binevenite în diferitele situații conflictuale cu care Biserica se confruntă astăzi.

Pentru o înțelegere mai bună a poziției adoptate de Pavel față de situația bisericii din Corint vom analiza și contextul pasajului pe care îl avem în atenție. Astfel vom putea să identificăm clar intenția autorială și să delimităm principiile centrale a pericopei de potențialele interpretări eronate la care au ajuns unii cercetători ai Epistolei 1 Corinteni.

1. Contextul pasajului și identificarea problemei

În privința genului literar al cărții 1 Corinteni, Ben Witherington susține că respectă atât structura unui text epistolar scris după normele primului secol, dar, în același timp, sunt respectate și convențiile retoricii greco-latine.¹ Deși Pavel era conștient că scria o scrisoare (4:14; 5:11; 9:15; 14:37), el realizează că prin aceasta de fapt vorbește cu corinteni. Astfel, de cincisprezece ori în cursul epistolei sale, folosește trei verbe distincte - „să spun” (*legō*) în 1:12; 6:5; 7:6, 8, 12, 35; 10:15, 29; 15:12; „să vorbesc” (*laleō*) în 9: 8; 15:34; „să afirm” (*phēmi*) în 7:29; 10:15, 19; 15:50. Comunicarea lui Pavel cu corinteni este un fel de „act de vorbire”, fiindcă el „considera scrisoarea sa adresată corintenilor drept un soi de comunicare orală.”² Similar, grecii considerau o scrisoare ca făcând parte dintr-un dialog.³ De aceea Witherington consideră că scrisorile lui Pavel au substituit comunicarea orală fiind destinate lecturii cu voce tare în adunările comunității.⁴ Așadar, pasajul biblic din 1 Cor. 6.1-11 trebuie analizat atât ca parte a unei scrisori, cât și ca instrument retoric, în acord cu convențiile timpurilor sale.

În 1 Corinteni, scopul principal al apostolului a fost să reconcilieze membrii unei comunități divizate de spirit fașionar.⁵ Acest lucru se vede încă din îndemnul programatic al lui Pavel din 1 Cor. 1:10- „Vă îndemn, fraților, pentru Numele Domnului nostru Isus Hristos, să aveți toți același fel de vorbire, să n-aveți dezbinări între voi, ci să fiți uniți în chip desăvârșit într-un gând și o simțire.”⁶ În mod similar, Hays este de părere că acest

1 Ben Witherington, *Conflict and Community in Corinth: A Socio-Rhetorical Commentary on 1 and 2 Corinthians*, Grand Rapids, MI, Eerdmans, 1995, p. 36.

2 Raymond F. Collins, *First Corinthians (Sacra Pagina Series)*, Collegeville, MN, The Liturgical Press, 1999, pp. 17-18.

3 Collins, *First Corinthians*, p. 18.

4 Witherington, *Conflict and Community*, p. 35.

5 Witherington, *Conflict and Community*, p. 46.

6 Pentru referințele biblice din această lucrare s-a folosit traducerea Dumitru Cornilescu (VDC). Folosirea altor traduceri se va semnala corespunzător.

verset determină tema fundamentală a epistolei -chemarea la unitate a unei comunități măcinate de dezbinări (*schismata*).⁷ Kistemaker admite faptul că scopul cu care Pavel scrie această epistolă este promovarea spiritului de unitate în biserica locală din Corint, dar nu consideră că acesta este scopul principal ci crede că sunt o multitudine de scopuri pe care apostolul le urmărește.⁸ Această perspectivă a lui Kistemaker o considerăm eronată fiindcă acesta nu ține cont de caracterul retoric al epistolei și ne aliniem poziției lui Hays, Witherington și mai ales a autoarei Margaret Mitchell, care este de părere că „1 Corinteni este o singură scrisoare de compoziție unitară care conține un argument deliberativ care convinge comunitatea creștină din Corint să devină reunificată.”⁹ Astfel, 1 Corinteni ilustrează retorică¹⁰ deliberativă¹¹ iar prin v.10 din primul capitol (*propositio*) se face tranziția de la introducerea epistolei (*exordium*) la mesajul propriu zis al cărții (*probatio*). În esență acest verset de trecere este o chemare la unitate. Prin acest apel Pavel se apropie delicat de miezul problemelor din Corint și anume dezbinările. Similar, Mitchell identifică în acest verset termeni politici, printre care *schismata* definește problema care apare în toată epistola.¹² Acest apel la unitate din v. 10 reflectă un subiect convențional, des întâlnit în îndemnul din antichitate. Discursuri sau eseuri care îndemnă la „armonie” sau „concordie” caracterizau oratorii, filozofii, moraliștii și politicienii vremii de atunci.¹³

În retorica greco-romană *propositio* este teza discursului. Într-un discurs deliberativ este principalul sfat pe care retorul dorește să îl transmit ascultătorii săi, iar apoi urmează să expună argumentele necesare în vederea

7 Richard B. Hays, *Interpretation – First Corinthians*, Louisville, KY, Westminster John Knox Press, 2011, p. 20.

8 Simon J. Kistemaker, *Exposition of the First Epistle to the Corinthians* (New Testament Commentary Series), Grand Rapids, MI, Baker Academic, 1993, p. 26.

9 Margaret Mary Mitchell, *Paul and the Rhetoric of Reconciliation: An Exegetical Investigation of the Language and Composition of 1 Corinthians*, Louisville, KY, Westminster John Knox Press, 1993, p. 1.

10 Conform lui Aristotel genurile retoricii sunt de trei tipuri: deliberativ, judiciar și demonstrativ. Aristotel, *Retorica*, trad. de Maria-Cristina Andrieș, București, Editura Iri, 2004, pp. 101-105.

11 Witherington, *Conflict and Community*, p. 46.

12 Mitchell, *Paul and the Rhetoric*, pp. 66-80.

13 Craig S. Keener, *1-2 Corinthians (The New Cambridge Bible Commentary Series)*, New York, NY, Cambridge University Press, 2005, p. 23.

convingerii audienței să urmeze cursul de acțiune recomandat de retor.¹⁴ În cazul nostru chemarea la unitate este teza „discursului” paulin și întreaga epistolă va trebui privită ca structura unui discurs deliberativ în care Pavel aduce argumente în favoarea unității congregației oferind astfel soluții la diferitele disensiuni ce existau. Betz și Mitchell consideră că motivul scrierii epistolei îl constituie scena de ansamblu a disensiunilor, scenă caracterizată de anumite motive concrete ce generează neînțelegeri: moralitatea sexuală, litigiile civile, Cina Domnului, etc.¹⁵ Margaret Mitchell exprimă acest adevăr astfel:

Aranjarea epistolei 1 Corinteni este conformă cu așteptările discursului deliberativ. Răspunsul lui Pavel la situația din Corint, despre care fusese informat prin mai multe surse (1:11; 5: 1; 7: 1; 11:18; 16:17), [...] este un argument în care fiecare dintre subiectele dezbaterii corintice (moralitatea sexuală, *litigiile*, relațiile matrimoniale, consumul de carne jertfită idolilor, coafurile, cina Domnului, scopul și folosirea darurilor spirituale, învierea) sunt subordonate discuției a ceea ce el consideră că este problema primordială în Corint - dezbinarea - care este atât cauza cât și rezultatul acestor cerințe specifice. Diferitele întrebări ale dezbaterii corintice se transformă astfel în argumente subordonate argumentului mai larg al lui Pavel din 1 Corinteni pentru reunificarea bisericii.¹⁶

Având în vedere structura argumentului deliberativ, pericopa 1 Cor. 6:1-11 face parte din a doua secțiune argumentativă (5:1-11:1) în care Pavel abordează problemele specifice care divizează comunitatea. Această secțiune vizează relațiile dintre comunitatea creștinilor din Corint și cei din afara comunității precum și relațiile interne în contextul mai larg al societății și culturii corintice. În capitolul 6:1-11, Pavel continuă să traseze distincții între păcătoși și sfinți, punând în discuție exemplul negativ al creștinilor care se dau în judecată unii pe alții. Fiindcă sunt o cauză a diviziunilor ce macină comunitatea, Pavel îi motivează pe credincioși să-și rezolve conflictele în interiorul comunității, nu în afara ei.¹⁷

14 Witherington, *Conflict and Community*, p. 94.

15 Hans Dieter Betz și Margaret M. Mitchell, „Corinthians, First Epistle to the”, în D. N. Freedman (ed.), *The Anchor Yale Bible Dictionary*, vol. 1, New York, NY, Doubleday, 1996, p. 1141.

16 Mitchell, *Paul and the Rhetoric*, pp. 1-2.

17 Mitchell, *Paul and the Rhetoric*, pp. 230-231

Chiar dacă mulți cercetători biblici consideră că această secțiune este o digresiune retorică¹⁸ în cadrul scrisorii lui Pavel, se pot identifica multiple legături între această unitate și secțiunile învecinate.¹⁹ Cât privește legăturile tematice, cele trei secțiuni majore din 1 Corinteni 5-6 sunt ținute împreună de preocupare comună pentru identitatea bisericii din Corint, cuprinzând aspecte precum puritatea morală, separarea de lumea exterioară, guvernarea internă și disciplina.²⁰ De asemenea conexiunile lingvistice dintre pasaje sunt evidente. Verbul „a judeca”- *krinō* apare de trei ori în vs. 12-13 din cap.5 și de cinci ori în primele 6 versete din cap. 6. Limbajul juridic din capitol 6 (*krinō* - v. 1,2,3,6; *kritēria* - vs. 2,4; *kathizō* - vs. 4; *diakrinō* - vs. 5; *krimata echein* - vs. 7) face ca subiectul judecății să continue dar sub o altă față.²¹ În adunarea din Corint erau membri care aveau conflicte deschise și cu aceste conflicte s-au dus la judecată în fața instanțelor păgâne.

Nu este foarte clar dacă Pavel are în vedere un caz particular, atunci când le scrie corintenilor sau s-a referit la o practică comună. *Tiç* din v. 1 poate însemna „un anumit” sau „oricine”, „cineva”.²² Barrett argumentează că Pavel nu face referire la un singur proces ci la mai multe.²³ Fee nu împărtă-

18 David Prior, *The Message of 1 Corinthians (The Bible Speaks Today)*, Downer Grove, IL, IVP, 1985, p.72.

19 Deming consemnează aceste conexiuni între pasaje și indică și alți cercetători care sesizează această legătură strânsă în Will Deming, „The Unity of 1 Corinthians 5-6”, în *Journal of Biblical Literature*, Vol. 110, Nr.2, 1996, pp. 289-312. Din dorința de a armoniza cât mai mult mesajul pericopelor, Deming sugerează că biserica ar fi eșuat în încercarea sa de a judeca problema incestului din cap.5 și astfel unii din cadrul comunității, conștienți de gravitatea faptei, au apelat la instanțele seculare. În mod similar, Richardson susține că 1 Corinteni 5 și 6 (care au fost privite ca *locus classicus* pentru înțelegerea eticii sexuale a lui Pavel), inclusiv 6:1-11, au de-a face cu probleme sexuale. Vezi Peter Richardson, „Judgment in Sexual Matters in 1 Corinthians 6:1-11” în *Novum Testamentum*, Vol. 25, Fasc. 1, 1983, pp. 37-58. Raymond F. Collins adoptă o poziție mai moderată, considerând că judecătă (nu motivul judecății) este tema de legătură între cele două capitole-*First Corinthians*, p. 225. Similar susțin și Margaret Mary Mitchell, Joseph A. Fitzmyer, Craig S. Keener și alții. Vezi, Joseph A. Fitzmyer, *First Corinthians- A New Translation with Introduction and Commentary (The Anchor Yale Bible)*, London, Yale University Press, p. 276, Craig S. Keener, *1-2 Corinthians*, p. 52 și Mitchell, *Paul and the Rhetoric*, pp. 230-231.

20 Will Deming, „The Unity of 1 Corinthians 5-6”, în *JBL*, Vol. 110, Nr.2, 1996, p. 291.

21 Collins, *First Corinthians*, p. 225.

22 David G. Horrell, *The Social Ethos of the Corinthian Correspondence-Interests and Ideology from 1 Corinthians to 1 Clement*, Edinburg, T&T Clark, 1996, p. 109.

23 Charles Kingsley Barrett, *The First Epistle to The Corinthians (Black's New Testament Commentary)*, London, A&C Black, 1968, pp. 134-136.

șește această opinie și reconstruiește scenariul considerând că a avut loc un singur proces în care fratele care a fost înșelat de către un altul din comunitatea creștină își caută dreptatea.²⁴ Fitzmyer consideră că prin sintagma *τις ἑμῶν* din v.1 se sugerează un singur individ, dar în lumina versetelor 4, 7 și 8, unde apar formele pluralului, putem afirma faptul că Pavel face referire la mai multe litigii²⁵. Explicația lui Gordon Fee asupra acestui fapt este oarecum neconvingătoare: În versetele 7 și 8, Pavel „își îndreaptă atenția direct asupra celor doi oameni implicați în litigiu, dar le vorbește în așa fel încât să se adreseze și întregii comunități.”²⁶

Cazurile implicate sunt cel mai probabil, litigiile civile care nu cad sub incidența legii penale a Imperiului Roman.²⁷ Acestea sunt descrise prin sintagmele: *κριτηρίων ἐλαχίστων* „lucruri de foarte mică însemnătate” (vs. 2) și „lucrurile vieții acesteia” (vs. 3). Natura cazurilor este imposibil de identificat. Singurul indiciu textual este verbul *αποστέρω*, din vs. 7 care ar indica „frauda” sau „înșelăciunea”. Richardson consideră că motivele litigiilor sunt chestiuni sexuale.²⁸ Fee afirmă că folosirea verbul „*αποστέρω*” indică motivul conflictelor: „proprietatea sau afacerea este problema.”²⁹ Horrell este de acord cu poziția lui Fee, identificând și el o problemă economică dar consideră că nici „chiar acest nivel de generalitate nu este sigur.”³⁰ Witherington adoptă o poziție de compromis între Richardson și Fee. El admite că procesul are legătură cu fraudă (vs. 7) și „prin urmare, este probabil o chestiune de proprietate. Dar din moment ce căsătoria era adesea o chestiune de proprietate, ar putea exista o legătură strânsă” între cele două.³¹ Jay Adams consideră că Pavel nu își restrânge discuția doar la căsătorie sau la problemele sexuale, după cum o consideră unii, ci vorbește în mod general, referindu-se la orice motiv care ar duce la litigii.³²

24 Gordon Fee, *The First Epistle to the Corinthians*, NICNT, Grand Rapids, MI, Eerdmans, 1987, pp. 228-229.

25 Fitzmyer, *First Corinthians*, p. 251.

26 Fee, *The First Epistle*, p. 239.

27 Horrell, *The Social Ethos*, p. 110.

28 Richardson, *Judgment*, pp. 37-58.

29 Fee, *The First Epistle*, p. 241.

30 Horrell, *The Social Ethos*, p. 110.

31 Witherington, *Conflict and Community*, p. 164.

32 Jay Adams, *I & II Corinthians (The Christian Counselor's Commentary)*, Hackettstown, NJ, Timeless Texts, 1994, pp. 39-40.

Deși putem spune puține lucruri, cu certitudine, despre natura conflictelor sau identitatea părților din litigii, reperatele esențiale le-am putut stabili pentru a contura problema comunității creștine din Corint și pentru a înțelege corect poziția lui Pavel față de această problemă, cât și soluțiile oferite de acesta.

2. Soluțiile

După cum am văzut, în adunarea din Corint erau membri care aveau conflicte deschise și cu aceste conflicte s-au dus la judecată în fața instanțelor păgâne. Problema esențială nu este dată de existența neînțelegerilor. Neînțelegerile pot apărea oricând. Esența problemei era dată de faptul că cei din Corint căutau soluționarea conflictelor lor în fața instanțelor păgâne. „Această acțiune descompune granițele bisericii și dăunează unității sale.”³³ Conștientizând pericolul în care se află comunitatea credincioșilor, apostolul Pavel condamnă această practică și oferă soluții pentru rezolvarea conflictelor. Acestea sunt arbitrajul în interiorul bisericii (vs. 5) și acceptarea prejudiciului (vs. 7).

2.1. Arbitrajul în interiorul bisericii

Înainte de a prezenta soluția pentru rezolvarea conflictelor apărute între membrii comunității, Pavel argumentează mai întâi de ce o astfel de soluție ar trebui adoptată și condamnă vehement modalitatea aleasă de corinteni pentru rezolvarea conflictelor. Critica ascuțită a apostolului se poate vedea încă din primul verset al capitolului: „Cum! Când vreunul din voi are vreo neînțelegere cu altul, îndrăznește (*Τολμᾷ*) el să se judece cu el la cei nelegiuiți și nu la sfinți?”

Pavel își exprimă indignarea fiindcă conflictele dintre credincioși au ajuns în afara comunității să fie judecate de *τῶν ἀδίκων* și nu de *τῶν ἀγίων*. Utilizarea termenului *ἀδίκων*- nedrepti nu implică faptul că tribunalele laice din Corint ar fi fost niște locuri unde nu se face dreptate. Fitzmyer, afirmă că *ἀδίκων* „descrie pur și simplu necreștinii care sunt, dintr-o perspectivă creștină, cei care nu urmăresc dreptatea sau neprihănirea în sensul Vechiului Testament.”³⁴ Barrett spune similar: „Nici *nelegiuiți*, nici *sfinții* nu

33 Richard B. Hays, *Interpretation – First Corinthians. A Bible Commentary for Teaching and Preaching*, Louisville, Kentucky, KY, Westminster John Knox Press, 2011, p. 93.

34 Fitzmyer, *First Corinthians*, p. 251.

sunt o traducere satisfăcătoare; posibil „necreștini” și, respectiv, „creștini” ar fi de preferat. Folosirea cuvântului *nelegiuiri*, nu implică faptul că instanțele romane erau nedrepte; [...] În mod asemănător, sintagma *sfinții* nu are neapărat o conotație morală [...].³⁵ Cu toate acestea, Bruce Winter a subliniat câteva motive pentru care Pavel a considerat instanțele civile nedrepte, inclusiv utilizarea frecventă a mitei și avantajele pe care le au cei cu poziție socială mai înaltă față de cei săraci.³⁶ La fel, Hays argumentează, că cercetările recente, ale sistemului judecătoresc din Imperiul Roman, favoriza litiganții din înalta societate. Ei își puteau angaja avocați (retori) care să le susțină cauzele înaintea judecătorilor sau aveau suficienți bani pentru ai mitui pe aceștia. Probabil, din acest motiv Pavel găsește greșită acțiunea unor credincioși de a merge în fața judecătorilor necreștini pentru a câștiga în mod tendențios un proces.³⁷ Fee aduce un contra argument solid acestei poziții: Înlocuirea cuvântului *nelegiuiri* cu *necredincioși* în fraza identică din v. 6 sugerează că aceasta este și intenția sa de bază. Duncan Derrett este oarecum neutru, el afirmă: „reproșul apostolului se datorează faptului că litigiile au fost aduse înaintea persoanelor necorespunzătoare”³⁸ Chiar dacă acceptăm ideea că instanțele civile ar fi fost corupte, nu acesta este motivul pentru care Pavel interzice credincioșilor să meargă la judecată. Acceptăm părerea lui Grosheide care afirmă:

Pavel nu spune că tribunalele din Corint erau corupte, ci spune că erau compuse din necredincioși. Astfel de instanțe nu au gândirea sau acțiunile reglementate după legea lui Dumnezeu. El nu se plânge că credincioșii nu ar obține dreptate în curțile păgâne, ci spune că ei nu ar trebui să ajungă acolo deloc [...] Acceptându-l pe Hristos, credincioșii au respins în mod deliberat standardele lumii. Este complet lipsit de caracter pentru ei să meargă la lege cu asemenea standarde lumești și să se supună judecății lor.³⁹

35 Barrett, *The First Epistle*, p.135.

36 Bruce W. Winter, „Civil Litigation in Secular Corinth and the Church”, în *New Testament Studies*, vol. 37/ 4, Cambridge University Press, 1991, pp. 566-568.

37 Hays, *Interpretation – First Corinthians*, p. 94.

38 J. Duncan M. Derrett, „Judgement and 1 Corinthians 6”, în *New Testament Studies*, vol. 37/ 1, Cambridge University Press, 1991, p. 27.

39 F.W. Grosheide, *apud* Douglas L. Watson, *Christian Lawsuits, or Christian Disputes? An Exegetical Study of 1 Corinthians 6:1-11*, 2007. Accesat online 12.07.2018 ora 23.

http://www.redeemhawaii.org/files/Essays/1_Cor._6.1-11_exeg_paper_rev_3_-_HI.pdf.

Este determinant pentru întreaga argumentare felul în care Pavel vede biserica ca pe „o comunitate eshatologică, a cărei existență absolută a viitorului popor al lui Dumnezeu determină viața sa în epoca actuală”⁴⁰ Așadar ideile escatologice au cu siguranță implicații clare în prezent și Pavel trage două concluzii specifice în vs. 2 și 3, în fiecare caz folosind un argument *a majori ad minus*.⁴¹ Prima sa concluzie se bazează pe convingerea că „sfinții vor judeca lumea”: dacă pot să facă acest lucru, cu siguranță sunt competenți și să se ocupe de cazuri minore (v. 2). A doua concluzie derivă din ideea că „vom judeca pe îngeri” (v. 3). Dacă sfinții trebuie să execute judecăți la acest nivel înalt, cu siguranță pot să facă judecăți cu privire la *βιωτικά* „lucrurile vieții acesteia”.⁴²

Comportamentul celor din Corint contrazicea înalta chemare pe care Dumnezeu o făcuse Bisericii. Conflictele judiciare îi aseamănă cu lumea din care au ieșit și neagă identitatea nouă pe care au primit-o. Din acest motiv Pavel interzice unui creștin să se ducă la judecată împotriva unui alt creștin, în fața instanțelor laice și îi încurajează să-și rezolve disensiunile în interiorul comunității în lumina mării responsabilități ce o vor avea în viitor.

Pavel folosește mai multe întrebări retorice sarcastice, nu argumente detaliate, pentru a pregăti terenul pentru enunțarea soluției sale la problema litigiilor dar și pentru ai face de rușine pe credincioșii din Corint.⁴³ De asemenea, vine și vs. 5 într-un context în care Pavel caută în mod explicit să-i facă de rușine („*Spre rușinea voastră zic lucrul acesta.*”), și în același ton este și întrebarea: „*nu este între voi nici măcar un singur om înțelept- σοφός, care să fie în stare să judece între frate și frate?*” Întrebarea face referire la discuția despre înțelepciune din cap. 1 și poate fi reformulată astfel: „Cu toate pretențiile voastre de a fi înțelepți și oameni educați, nu puteți găsi pe cineva destul de înțelept să decidă lucrurile între voi.”⁴⁴ Toate aceste întrebări retorice au menirea „să-i facă pe corinteni să-i facă să-și vadă starea lor morală reală și să dezumfle mândria lor nejustificată.”⁴⁵

40 Fee, *The First Epistle*, p. 230.

41 Barrett, *The First Epistle*, p.136.

42 David G. Horrell, *The Social Ethos*, pp. 138-139.

43 Witherington, *Conflict and Community*, p. 164

44 David G. Horrell, *The Social Ethos*, p. 140.

45 Witherington, *Conflict and Community*, p. 164.

Întrebarea lui Pavel din versetul 5 sugerează ideea arbitrajului intern, de către cineva considerat ca fiind *σοφός*, ca alternativa preferabilă⁴⁶ față de rezolvarea litigiilor în fața instanțelor seculare.⁴⁷ Așadar, alternativa propusă de Pavel la instanțele păgâne este un credincios care să exercite funcția de mediator. Kistemaker comentează acest verset astfel:

Pavel dorește ca ei să numească un om care să poată acționa ca mediator, adică o persoană care arbitrează între doi oameni pentru a aduce armonie [...] acest pasaj inspiră mai degrabă un spirit de mediere decât de răzbunarea. Înțeleptul nu acționează ca judecător care dă verdictul, ci mai degrabă ca un mediator care încearcă să aducă două părți împreună pentru înțelegerea reciprocă și acord.⁴⁸

Soluția oferită de apostol ar fi putut fi inspirată de pasaje din Vechiul Testament ca Exod 18:13-27 sau Deut. 1:9-17; 16:18-20, unde Moise a numit judecători în poporul lui Dumnezeu, cu mult înainte de a deveni o națiune sau de a fi considerat o societate civilă.⁴⁹ De asemenea, Pavel ar fi putut prelua ideea și din societatea civilă unde exista un „arbitru extrajudiciar, *arbiter ex compromisso*, care era o figură foarte des întâlnită în era imperială. Acest mediator se bucura de o autoritate foarte mare.”⁵⁰ Un alt factor de influență al apostolului a fost cu siguranță comunitatea iudaică din Corint care avea propriul sistem de judecată. Barrett identifică o corespondență între „omul înțelept” propus de Pavel ca mediator în comunitatea creștină din Corint și rabinul consacrat să aplaneze disputele dintre evrei.⁵¹

Fiecare dispută care apare printre creștini, chiar și cea mai mică dispută, include aspecte care sunt de natură spirituală. Legea seculară și tribunalul, care sunt stabilite pe baza înțelepciunii lumii, nu sunt în măsură de a judeca problemele fundamentale spirituale care sunt întotdeauna implicate. Astfel arbitrajul din biserică este opțiunea pe care Pavel o impune în detrimentul scaunului de judecată păgân.

---

46 Alan Mitchell argumentează că arbitrajul intern este mult mai avantajos decât orice alt mijloc folosit în vederea rezolvării unui conflict. Alan C. Mitchell, „Rich and Poor in the Courts of Corinth: Litigiousness and Status in 1 Corinthians 6.1–11” în *New Testament Studies*, vol. 39/ 4, Cambridge University Press, 1993, pp. 568-569.

47 David G. Horrell, *The Social Ethos*, p. 140.

48 Kistemaker, *Exposition of the First Epistle*, p. 183.

49 Fitzmyer, *First Corinthians*, p. 249.

50 Collins, *First Corinthians*, p. 228.

51 Barrett, *The First Epistle*, p.138.

Așadar sfaturile lui Pavel din 6: 1-6 constituie fundamentul dezvoltării în bisericile creștine a unui sistemul juridic intern, paralel cu cel al societății civile, care are jurisdicție asupra membrilor săi în anumite cazuri.⁵²

2.2. Iertarea sau acceptarea prejudiciului

Adevărata problemă a creștinilor din Corint a fost că atitudinea inimii lor era greșită. De aceea Pavel întreabă retoric: „*Pentru ce nu suferiți mai bine să fiți nedreptățiți? De ce nu răbdați mai bine paguba?*” (vs. 7). Prin aceste întrebări retorice se arată că există și alte modalități de a rezolva un conflict. Pavel sugerează că acceptarea pagubei și suferirea nedreptății este ceea ce se așteaptă de la un urmaș al lui Hristos. Desigur, medierea poate fi căutată în congregație (vs.5), dar dreptatea nu trebuie privită ca având cea mai mare valoare. După cum arată Pavel în capitolul 13, alegerea ce mai bună este a trăi viața în conformitate cu legea dragostei, care nu face nedreptate fiindcă ea „*nu caută folosul său*” și „*suferă totul*”.

Înainte de a oferi această soluție, Pavel critică din nou faptul că credincioșii apelează la scaunul de judecată civilă, amintindu-le că prezența *cazurilor de judecată - κρίματα ἔχετε* sunt un adevărat eșec - *ἴτημα*.⁵³ Indiferent de rezultatul judecății ambele părți implicate au de suferit. Conflictul dintre două persoane nu se va rezolva atâta timp cât nu se schimbă atitudinea lor. În versetele 8-11, Pavel vorbește în continuare de atitudinea greșită a inimii, care nu poate suferi nedreptate, ci mai degrabă o cauzează fratelui său. Un astfel de mod de a proceda este tipic pentru cei nelegiuți, nu pentru cei credincioși. Dacă se continuă în felul acesta, ei riscă să stea în afara împărăției lui Dumnezeu (vs. 9). În timp ce nu s-au făcut vinovați de toate păcatele specifice pe care le enumeră Pavel în versetele 9-10, prin acțiunile lor s-au pus alături cu cei nedrepti. Corintenii trebuiau să-și amintească că nu mai erau din rândul celor nedrepti, fiindcă ei au fost „*spălați*”, „*sfințiți*” și „*socotiți neprihăniți*” prin acțiunea milostivă a Dumnezeului triunic.⁵⁴

Așadar soluția pe care Pavel o oferă corintenilor este acceptarea prejudiciului ca dovadă a iertării aproapelui. Aceasta este în armonie cu învățătura Domnului Isus din Matei 5:38-48.⁵⁵ Acceptarea prejudiciului este parte a prețului pe care urmașul lui Hristos trebuie să-l plătească. Acest

52 Fitzmyer, *First Corinthians*, p. 249.

53 Collins, *First Corinthians*, p. 234.

54 Derrett, *Judgement*, pp. 27-32.

55 Barrett, *The First Epistle*, p.139.

adevăr Fee îl articulează astfel: „Răspunzând răului cu bine, chiar dacă asta ar însemna o pierdere personală, acest frate nu numai că ar fi putut să renunțe la o adevărată înfrângere, dar ar fi putut să experimenteze „câștigul” mai mare al eticii creștine: acceptând prejudicial nemeritat intră în sensul real al crucii.”⁵⁶

Filozofii greci au învățat în mod similar.⁵⁷ Convingerea platonică era că a face răul este mai rău decât al suferi fiindcă Platon spunea: „Să faci rău este răul cel mai mare, să suferi răul este răul cel mai mic.”⁵⁸ Un topos filozofic clasic asupra persoanei înțelepte a inclus ideea că persoana care este cu adevărat înțeleaptă ar accepta mai degrabă să fie nedreptățit, decât să facă rău.⁵⁹ Musonius Rufus, de exemplu, a spus: „Făcătorul de rău se expune rușinii imediat, în timp ce bolnavul care nu face decât să se supună, nu are nici un motiv să simtă rușinea sau disgrația. Prin urmare, persoană înțeleaptă nu ar merge la lege și nici nu va aduce rechizitorii, întrucât nu ar considera nici măcar că a fost insultat.”⁶⁰ Pentru Seneca atitudinea potrivită pentru cei cu adevărat înțelepți în fața adversității este bunăvoința.⁶¹

Concluzii

Din perspectivă retorică, pericopa 1 Cor. 6:1-11 face parte din a doua secțiune argumentativă (5:1-11:1) în care Pavel abordează problemele concrete care divizează comunitatea. Specifică acestei pericope este cauza problemei- rezolvarea disputelor dintre credincioși la scaunul de judecată civilă. Astfel sunt vizate relațiile dintre comunitatea creștinilor din Corint și cei din afara comunității precum și relațiile interne în contextul mai larg al societății și culturii corintice. Punând în discuție exemplul negativ al creștinilor care se dau în judecată unii pe alții, Pavel îi motivează pe credincioși să-și rezolve conflictele în interiorul comunității prin apelarea la un mediator. Rațiunea acestei soluții este apartenența credincioșilor creștini la o comunitate alternativă, cu valori și semnificații diferite. Etosul acestei

---

56 Fee, *The First Epistle*, p. 241.

57 James Moffatt, *The First Epistle of Paul to the Corinthians*, New York, NY, Harper and Brothers Publishers, 1938, p. 65

58 Fitzmyer, *First Corinthians*, p. 254.

59 Mitchell, *Rich and Poor*, p. 573.

60 Musonius Rufus, *apud*. Collins, *First Corinthians*, p. 229.

61 Mitchell, *Rich and Poor*, p. 573.

comunități este de așa natură încât cei ce o alcătuiesc ar trebui să prefere să fie nedreptățiți, în loc să insiste să-și caute dreptatea.

Bibliografie:

- ADAMS, Jay, *I & II Corinthians (The Christian Counselor's Commentary)*, Hackettstown, NJ, Timeless Texts, 1994.
- ARISTOTEL, *Retorica*, trad. Maria-Cristina Andrieș, București, Editura Iri, 2004.
- BARRETT, Charles Kingsley, *The First Epistle to The Corinthians (Black's New Testament Commentary)*, London, A&C Black, 1968.
- BETZ, Hans Dieter, MITCHELL, Margaret M., *Corinthians, First Epistle to the*, în Freedman, D.N, (ed.), *The Anchor Yale Bible Dictionary (ABD)*, vol. 1, New York, Doubleday, 1996.
- COLLINS, Raymond F., *First Corinthians (Sacra Pagina Series)*, Collegeville, MN, The Liturgical Press, 1999.
- DEMING, Will, „The Unity of 1 Corinthians 5-6”, în *Journal of Biblical Literature*, Vol. 110, Nr.2, 1996.
- DERRETT, J. Duncan M., „Judgement and 1 Corinthians 6” în *New Testament Studies*, vol. 37/ 1, Cambridge University Press, 1991.
- FEE, Gordon, *The First Epistle to the Corinthians*, NICNT, Grand Rapids, WBEPC, 1987.
- FITZMYER, Joseph A., *First Corinthians- A New Translation with Introduction and Commentary (The Anchor Yale Bible)*, London, Yale University Press, 2008.
- HAYS, Richard B., *First Corinthians, Interpretation*, Louisville, John Knox Press, 1997.
- HORRELL, David G., *The Social Ethos of the Corinthian Correspondence-Interests and Ideology from 1 Corinthians to 1 Clement*, Edinburg, T&T Clark, 1996.
- KEENER, Craig S., *1-2 Corinthians (The New Cambridge Bible Commentary Series)*, New York, NY, Cambridge University Press, 2005.
- KISTEMAKER, Simon, *1 Corinthians*, NTC, Grand Rapids, Baker Academic, 1993.
- MITCHELL, Alan C., „Rich and Poor in the Courts of Corinth: Litigiousness and Status in 1 Corinthians 6.1–11” în *New Testament Studies*, vol. 39/ 4, Cambridge University Press, 1993.

- ✦ MITCHELL, Margaret M., *Paul and the Rhetoric of Reconciliation: an exegetical investigation of the Language and Composition of 1 Corinthians*, Louisville, Westminster/John Knox Press, 1993.
- ✦ MOFFATT, James, *The First Epistle of Paul to the Corinthians*, New York, NY, Harper and Brothers Publishers, 1938.
- ✦ PRIOR, David, *The Message of 1 Corinthians (The Bible Speaks Today)*, Downer Grove, IL, IVP, 1985.
- ✦ RICHARDSON, Peter, „Judgment in Sexual Matters in 1 Corinthians 6:1-11” în *Novum Testamentum*, Vol. 25, Fasc. 1, 1983.
- ✦ WATSON, Douglas L., *Christian Lawsuits, or Christian Disputes? An Exegetical Study of 1 Corinthians 6:1-11*, 2007.
- ✦ WINTER, Bruce W., „Civil Litigation in Secular Corinth and the Church” în *New Testament Studies*, vol. 37/ 4, Cambridge University Press, 1991.
- ✦ WITHERINGTON III, Ben, *Conflict and Community in Corinth: a Socio-Rhetorical Commentary on 1 and 2 Corinthians*, Grand Rapids, WBEPC, 1995.